

Tweede Kamer

T.a.v. Commissie VWS en Commissie OCW

cie.vws@tweedekamer.nl

cie.ocw@tweedekamer.nl

Rotterdam, 28 februari 2022

Betreft: **BRANDBRIEF Mentale gezondheid jongeren, rondetafelgesprek 14 maart**

Geachte leden van de Tweede Kamercommissies VWS en OCW,

Ingrado is het kenniscentrum van Leerplicht en RMC (Regionale Meld- en coördinatiefunctie Voortijdig Schoolverlaten). Alle gemeenten, dus leerplichtambtenaren en RMC-professionals, zijn lid van Ingrado. Vanuit onze leden ontvangen wij de laatste maanden signalen over de mentale gezondheid van jongeren.

Deze signalen willen wij in deze brandbrief met u delen voor het Rondetafelgesprek van de Tweede Kamer Commissie van VWS op 14 maart, alsmede met de Tweede Kamer Commissie van OCW aangezien deze problematiek ook een grote invloed heeft op de begeleiding en ontwikkeling van jongeren op scholen.

Voor de coronacrisis was het al niet goed gesteld met de mentale gezondheid van jongeren. De prestatiedruk, het zoveel 'moeten', studieschuld en de druk van het perfectionisme vanuit de sociale media was voor veel jongeren te veel. De coronacrisis heeft hier nog een behoorlijke schep bovenop gedaan, waarbij gedragsproblematiek, eenzaamheid, depressie en demotivatie de belangrijkste gevolgen zijn.

De afgelopen maanden komt steeds vaker naar voren in de overleggen van leerplichtambtenaren en RMC-trajectbegeleiders met scholen dat de problematiek die er speelt onder jongeren intens en complex is. Zonder volledig te willen zijn een paar voorbeelden.

In het primair onderwijs: ouders die hun kinderen door corona angst al bijna twee jaar thuishouden, scholen zijn zeer bezorgd. In het vmbo-basis en -kader zijn meer jongeren dan voorheen onhandelbaar, agressief, wat zich uit in meer vechtpartijen. Op de havo, vwo en vervolgopleidingen zoals het mbo, hbo en wo is de problematiek meer internaliserend: veel jongeren hebben depressieve klachten, zijn gedemotiveerd voor hun studie en er is een toename aan suïcides onder jongeren. Tevens zijn tijdens het onlineonderwijs veel jongeren meer gaan werken in hun bijbaan – het verdiende geld willen zij niet opgeven waardoor er minder tijd is voor de studie. Ook wordt er voor het snelle geld gegaan: drugs dealen of handelen in crypto. Jongeren hebben korte lontjes, weinig concentratie en minder focus.

De RMC-trajectbegeleiders geven aan dat ze een behoorlijke stijging zien van jongeren met mentale problematiek. Het RMC wil deze jongeren doorverwijzen naar de GGZ zodat ze de hulp krijgen die ze nodig hebben, maar de wachtlijsten zijn lang. Hierdoor blijven deze jongeren langer in begeleiding bij het RMC aangezien de trajectbegeleiders ze niet los durven te laten. De plekken voor begeleiding van voortijdig schoolverlaters raken hierdoor overbelast waardoor niet alle voortijdig schoolverlaters geholpen kunnen worden.

De problematiek van veel van deze jongeren is zo complex dat het lastig is voor RMC-trajectbegeleiders om hier mee om te gaan. Op dit moment zet RMC vooral in op het versterken van contacten met netwerkpartners. Samen de handen ineenslaan om de enorme wachttijd voor GGZ zo dragelijk mogelijk te maken voor de jongeren met mentale problemen. De middelen van het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) worden veelal ingezet voor het wegwerken van onderwijsachterstanden, terwijl het eerst belangrijk is dat jongeren weer goed in hun vel zitten.

Vanuit de gemeenten en regio's krijgen we berichten dat juist de mentale gezondheid van jongeren het naar schoolgaan meer en meer belast. Oorzaken van de uitval op mbo-scholen zijn onder andere het niet kunnen afronden van stages i.v.m. Corona, de verplichte QR-code, onvoldoende oriëntatie online waardoor een verkeerde studiekeuze gemaakt is, liever aan het werk, gebrek aan motivatie en, als een belangrijke reden: mentale problemen van jongeren en te weinig mogelijkheden om een beroep te doen om de hulpverlening vanuit GGZ of de jeugddarts.

Wij hopen dat het loslaten van de maatregelen, die over het algemeen zwaar hebben gedrukt op de gemoedstoestand van jongeren, nieuwe motivatie geeft aan jongeren om weer aan de studie te gaan. Wij zijn onzeker in wat er op ons af gaat komen en zeker van het feit dat we extra moeten inzetten om de mentale schade die jongeren hebben opgelopen te herstellen.

Wij denken graag met u mee en staan altijd open voor een verdiepend gesprek.

Met vriendelijke groet,

Carry Roozmond
Bestuurder

Voor een reactie of een gesprek kunt u contact opnemen met Liesbeth de Boer, projectleider Preventie en Aanpak Voortijdig Schoolverlaten, L.deboer@ingrado.nl/ 06-82520996.